

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

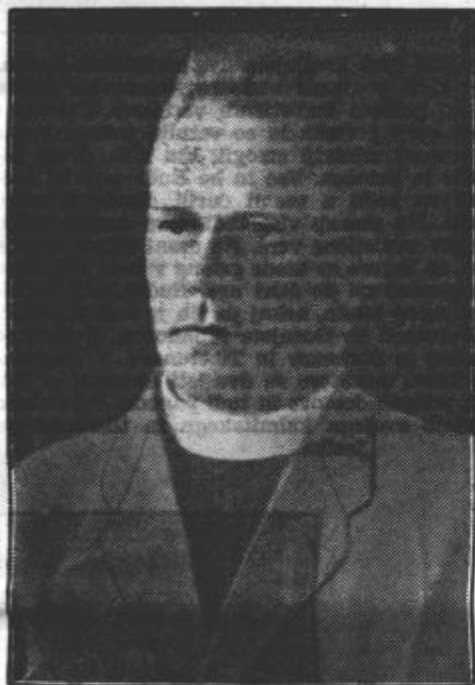
Leto VIII.

V Ljubljani, dne 28. julija 1932.

30. števil.

Dva duhovniška jubileja

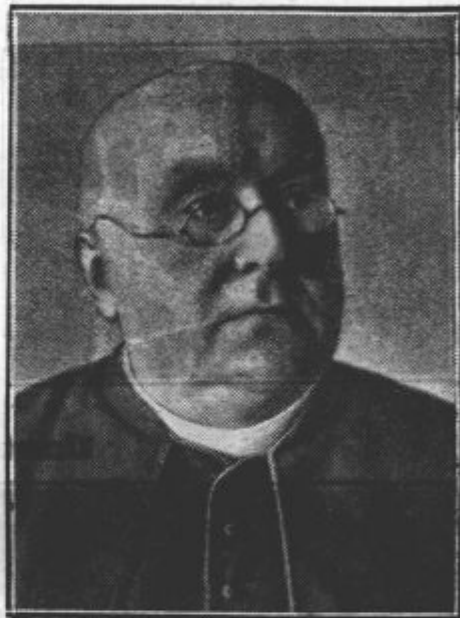
Srebrna maša škofa dr. Gregorja Rožmana

Pretekli četrtek je daroval srebrno mašo vladika ljubljanske škofije. Škof Rožman se je rodil 9. marca 1883. v vasi Dolinčice pri Šmihelu na Koroškem. Gimnazijo je obiskoval v Celovcu in jo je z odliko dovršil. Dne 21. julija 1907. je bil posvečen v duhovnika, nakar je bil nastavljen za kaplana v Borovljah. Leta 1912. je postal na Dunaju doktor bogoslovja. Še isto leto je postal učitelj v celovškem bogoslovju. Poleg dela v bogoslovju je opravljal tudi veliko pastirsko delo po Slovenskem in Koroškem, imel nešteto prilik, duhovnih vaj in misijonov. Od 1918. do 1919. je bil Rožman kancler prošta Randia v Dobri vasi v najhujših časih, ki jih je pretrpela slovenska Koroška. L. 1920. je pričel predavati cerkveno pravo na ljubljanski univerzi. L. 1929. pa je bil imenovan za naslovnega škofa in pomočnika dr. Jegličar, čigar stolico je zasedel 1. avgusta l. 1930. Visokemu cerkvenemu dostojanstveniku želimo vsega zdravja, da bi še dolgo posvečal svoje moči ljudstvu.

Zlata maša prelata Andreja Kalana

Prelat Andrej Kalan, ki ga pozna vsa slovenska javnost, je preteklo nedeljo pel v ljubljanski stolni cerkvi zlato mašo. S tem častnim svečeniškim jubilejem stopa skromni duhovnik iz zatišja pred javnost, ki ceni njegove neoporečno lepe zasluge za slovensko prosvetno in socialno delo. Po rodu je iz Pevna pri Stari Loki, kjer se je rodil 2. decembra l. 1858., gimnazijo in bogoslovje pa je študiral v Ljubljani. Kot kaplan je služboval v Predosljah, Predvoru, Cerkljah, Preski in v Trnovem, nakar je 1896 postal stolni kanonik v Ljubljani. Predlagan je bil za stolnega dekana in tudi za stolnega prošta, a nobenega imenovanja avstrijska vlad ni hotel potrditi, pač pa je postal generalni vikar ljubljanskega škofa in papežev hišni prelat. Mnogo truda je od 1900 dalje posvetil vzgoji mladine kot ravnatelj Marijanišča. Še bolj vneto se je udeleževal tudi v novinstvu in politiki. Bil je občinski svetnik ljubljanski in deželni poslanec. Po prevratu je bil še nekaj časa poverjenik za kmetijstvo, potem pa se je spet umaknil v Marijanišče, kjer biva in tiho deluje še danes. Znana je njegova radodarnost in briga za reveže, njemu samemu pa je edina zabava vzorni čebelnjak. Mnogoštevilnim čestitkam k zlatemu mašniškemu jubileju naj se pridruži tudi naša!

Iz zgodovine našega društvenega življenja

Leta 1880. je delovalo v Kranju cerkveno pevsko društvo, ki ga vidimo na sliki. Vodil ga je kot pevovodja pokojni nadučitelj Ivan Pezdich. Na sliki v zgornji vrsti so od leve na desno že pokojni notar v Laškem, kranjski rojak g. Druker, nekdanji uradnik okrajnega glavarstva g. Rabič, pokojni vodja pevskega društva nadučitelj g. Pezdich, Cene, brat notarja Drukerja in g. Drenovec. Naslednje tri dame so od leve na desno gospe Pavšlerjeva in Štempiharjeva, ki je že umrla, in gđc. Fanci Ulrihova. Od leve na desno pa sedijo ga. Kalanova iz Celja, pokojna ga. Dobidova, rojena Rakovčeva, pokojna ga. Peršlova, nadgeometrova soproga, gđc. Jugovičeva, gđc. Franzova in ga. Pavločičeva. Na sredi pa sede od leve na desno gđc. Mary Ogrinčeva, ga. Zofija Šegoav in ga. Kopačeva. Društvo se je udeleževalo tudi v čitalnici v Kranju, prirejalo je lepe izlete ter je bilo sploh v središču tedanjega družabnega življenja. Gđc. Mary Ogrinčeva in ga. Peršlova sta peli tudi na dobrodelnih koncertih na Dunaju, ki je bil prirejen v pomoč žrtvam ljubljanskega potresa. Koncert je priredila Glasbena Matica, dirigiral pa ga je g. Hubad. Ob smrti agilnega pevovodje nadučitelja Pezdicha se je društvo razšlo, člani pa so še naprej delovali v raznih pevskih in drugih organizacijah.

Lep življenjski jubilej

10. julija t. l. je obhajal v krogu svojih otrok, vnukov, pravnukov in sosedov 80-letnico rojstva dolgoletni župan in ugledni posestnik v Stanovnem pri Ivanjkih g. Ivan Kociper, ki je še v svoji visoki starosti čil in zdrav. Ima še zdrave in močne zobe, da ga je veselo gledati, ko se nasmeje, izvrsten sluh in precej dober vid. Nekaj posebnega pa je to, da ima izreden spomin. Za vsak najmanjši dogodek ve leto, mesec, dan in uro. Vzgojil je svoje otroke v narodnem duhu, saj je bil sam vse svoje dela polno življenje vzor zavrednega narodnjaka, ki ni klonil tudi v najbridkejših časih, ko je grozil nemški val, da poplavi naše lepe Haloze. Čast takemu možu! Zato mu želimo z vsemi, ki ga poznajo, da bi živel še mnoga, mnoga leta v isti čistosti, živahnosti in zdravju.

Slovenska šola v Gradbecku na Vestfalskem. m

Od leve proti desni stojita rudarja-učitelja g. Fran Mlakar in g. Jožko Stritar

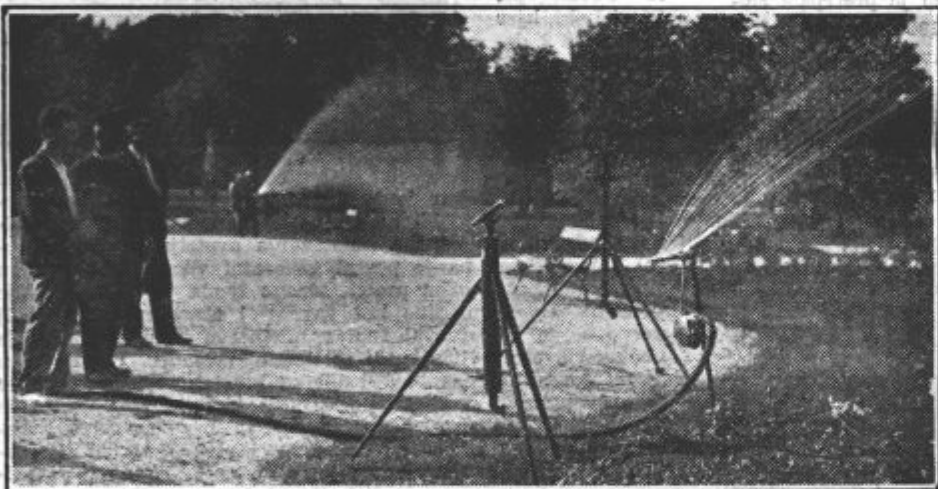

Slika levo:

Nova pridobitev Ljubljane

Čevljarški most je popolnoma preurejen in vzbuja nič manjšo pozornost kakor lani trimostovje. Je povsem svojevrstna gradbena umetnina. Postavljeni so visoki valjčasti stebri, na vsaki strani po sedem, tako da bo široki most razsvetljeval 14 mogočnih svetilnikov. Tudi ta most so dovršuje po načrtih prof. Plečnika, izdelke iz umetnega kamna pa je postavila tvrdka Battelino.

Umeten dež

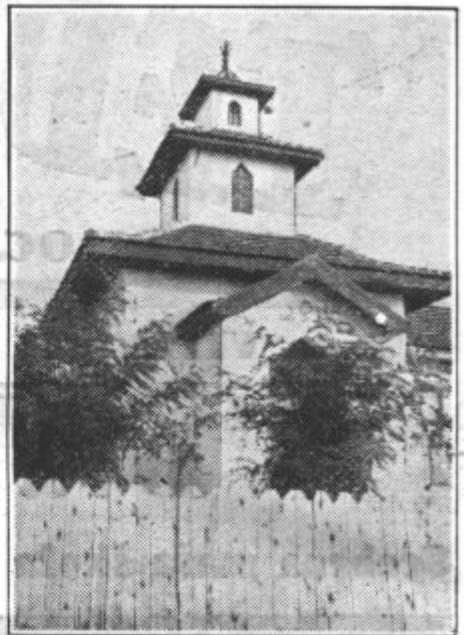
Ljubljana si je nabavila za svoje obsežne drevorede in nasade v Tivoliju moderne stroje za umeten dež, ki jih vidimo na sliki. Za kmeta je taka naprava predraga.

Razvitje sokolskega prapora v Konjicah

Množica Sokolstva, gasilcev in občinstva med svečanostjo na Glavnem trgu.

V Budistični ulici so si postavili beograjski budisti svoje svetišče. Tempelj ni ravno velik, vendar pa docela zadostuje za potrebe vernih beograjskih budistov, ki so se združili v majhno versko edinicco. Poleg pagode je prizidano poslopje za budistične duhovnike, bonce. V budističnem hramu vlada prijeten hlad. Okna so zastirta z lepimi zavesami, da je v svetišču precej temno. Raz stropa vise električne žarnice in velika steklena krogla. Sredi templja ob zidu je oltar, v katerem sedi po orientalskem načinu sam Buda. Nad njim in pod njim kraljujeta dva budistična svetca, od katerih je prvi bivši poglavar budistov, imenovan Bakša lama. Na oltarju so pokloni budističnih vernikov. Pred par dnevi so praznovali večji praznik in so verniki prinesli v dar Budi, kar so pač v svoji mizeriji zmogli. Eni riža, drugi čokolade, tretji slaščice in kolače. Vse to bo Buda pojedel najbrže ponoči, če se ne bodo z vsemi darili okoristili samo gelongi — svečeniki. Na stenah vise tudi slike drugih višjih duhovnov in prerokov budistične vere. Na desni strani oltarja so položene blazine, na katere se vsede gelong v času verskega obreda, ki traja najmanj tri do štiri ure. Budističnih vernikov je v Beogradu okrog tristo, nekaj pa jih je tudi v okolici Pančeva, v selu Debeljači in Gornjem Milanovcu. Večina so domski Kalmiki, manj je Cerkezov in Tibetancev. V Jugoslavijo so prišli leta 1920., nekatere še dve leti kasneje, iz Rusije. Sovjeti so jim požgali domove in tudi pagode. V verskem obredu se poslužujejo svojega kalmitskega in tibetanskega jezika.

Slika desno:

Žrtev avtomobilske nesreče

Jože Pogačar, ravnatelj zavarovalnice Royal Exchange v Ljubljani, naš znani planinec in smučar, se je pretekli ponedeljek pri vožnji z avtomobilom ubil blizu Mednega.

Zadnji ostanki stare vere

V zadnjih letih se je spet bujno razvilo — škorpjonarstvo, ki je v prvih povojnih letih — letih blagostanja v lesotrtstvu — skoraj popolnoma izginilo. Ščipalce ali škorpijone, ki tu in tam žive po naših krajih, so ob naši severni jezikovni meji že nekdanje zelo obrabljani in se je ta vraža baje prenesla iz predelov štajerskih Nemcev, ki so že v starih časih visoko spoštovali škorpijone. Najstarejši škorpjonar na Kozjaku je danes Kojzekov kočar nad Sv. Ožbaltom: 48-letni Karel Rozman izhaja iz stare rodovine škorpjonarjev. Po njegovem zatrdilu sta že njegov ded in oče lovila »kobanske škorpijone«, ki so imeli v starih časih mnogo odjemalcev in so škorpjonarji od maja do julija prav dobro zaslužili, saj jih je njegov oče prodal vsako leto nad 10 tisoč! Stari škorpjonar zna sploh povedati marsikaj zanimivega o svojem prečudnem poslu.

Higienska razstava na velesejmišču zgorela

Strela je udarila v barako na velesejmu, kjer je bila nastanjena pač mnogim »Domovinarjem« znana higienska razstava. Požar je uničil vso dragoceno zbirko v vrednosti okoli pol milijona dinarjev.

Nov planinski dom na Menini

Kamniške planine so spet za lep planinski dom bogatejše. Za kočo na Krvavcu in ponosnim planinskim domom v Bistrici je dobil letos tudi najskrajnejši vzhodni del Kamniških planin važno planinsko postojanko, dom »Biba« na Menini.

Poslopje je sedaj popolnoma dograjeno, preteklo nedeljo pa so ga slovesno otvorili. To je bil velik praznik za ves kamniški srez ter gospodarskega in turističnega pomena. Kajti poslopje, ki je predvsem zgrajeno iz gospodarskih virov, bo postalo tudi prava turistična postojanka in prvi temelj za razvoj turizma v tem delu Kamniških planin.

Modo presoajo

Velike ameriške paroplovne družbe, ki so morale zaradi splošne gospodarske krize ustaviti redni promet med Ameriko in Evropo, so organizirale krajše ali daljše izletniške vožnje v evropske vode. Da si pridobijo čim več potnikov, so preskrbele na parnikih za vsakovrstne zabave. Slika kaže modni ogled na parniku »Homerica«.

Slika desno:

Praktična naprava

V Kodanju so postavili in izročili obratu prvo signalno napravo za pešce. Če hoče pešec čez cesto, pritisne na gumb, ki spoji rdečo svetiljko »Stoj« in zapre cesto za 20 sekund. Da pa ne bi trpel promet, se more ponovno pritisniti na gumb šele potem, ko je bila cesta 1½ minute prosta za vozni promet.

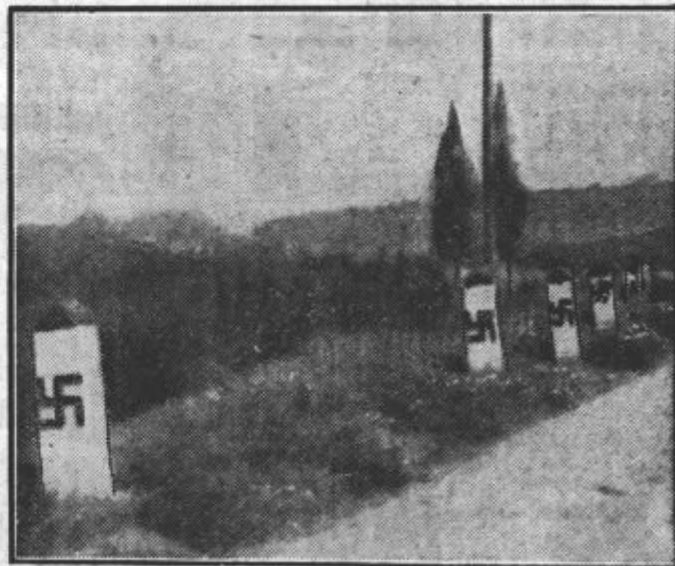

Še ženske ne pustijo pri miru

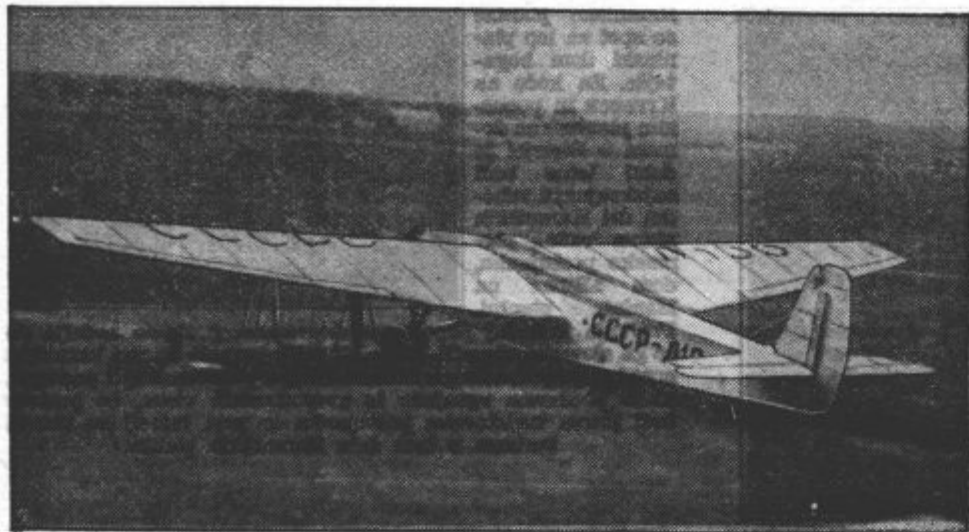

Mandžurske ženske so po ukazu iz japonske prestolnice obiskale Tokio, kjer so se poklonile v svetišču žrtvam vojne.

Hitlerjevske ceste

Hitler, ki ima že svoje hiše, kohorte, napadalne oddelke, svoje arajce in letala ter bo v kratkem imel tudi svojo konjenico, hoče, kakor Julij Cezar in Napoleon, imeti tudi svoje ceste, ki bodo nosile seveda njegovo ime. Prvo teh »zgodovinskih cest« so predali prometu te dni med Bernkastelom in Wittlichom. Beli obcestni kamni te »Hitlerjeve ceste« imajo seveda s črno barvo naslikano njegovo bojno znamenje: sekst-rasti križ.

Moskovska vlada bo poslala te dni v Berlin orjaško letalo s 40 sedeži, ki naj pokaže nemški javnosti napredek sovjetskega letalstva. Poleg potnikov bo na letalu tudi 2000 kg kožuhovien

I. Otton Braun, dosedanji pruski ministrski predsednik,
II. Carl Severing, dosedanji pruski notranji minister,
ki so ju zaprli,

Vsakdanji nemiri na Španskem

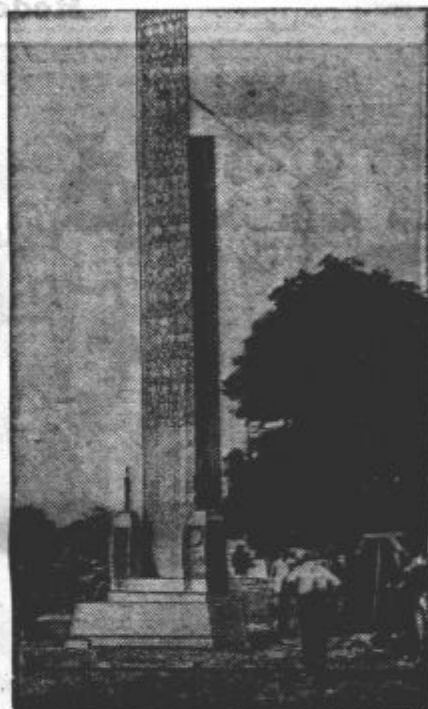

V Valenciji je prišlo ponovno do hudih spopadov med policijo in demonstranti. Policija je morala rabiti orožje ter je bilo več demonstrantov ranjenih

Sluka desno:

Spomenik vsem naj- večjim iz- najditeljem vseh časov

Na Dunaju bodo postavili »kolektivni« skupni spomenik vsem velikim iznajditeljem vseh narodov in časov. Dosedaj so vklesana imena od Herona do Edisona. Na spomeniku pa je še dovolj prostora za imena bodočih pospeševalcev človeškega napredka,

Volilna borba v Nemčiji

Po vseh nemških mestih so nalepile stranke svoje volilne lepake

Smrtna nesreča na tekmi jadralnih letal

Jadralno letalo »Austriac« in Robert Kronfeld (v krogu)

Na Wasserkuppel v Rhönem gorovju so priredili tudi letos tekmo brezmotornih letal, ki je že zahtevala eno smrtno žrtev, znanega letalca Rudigerja, a zdaj se je smrtno ponesrečil najboljši nemški letalec v tej stroki, Günter Grönhoff. Dvignil se je v družbi drugih letal proti Hsenburgu, nad katerimi je stala težka oblačna stena. Hipoma so ljudje opazili, kako je njihovo letalo »Fakir« začelo padati. Grönhoff se je skušal rešiti s padalom, a se padalo zaradi premajhne višine ni več odprlo. Letalca so našli na tleh vsega razbitega. Grönhoff je v maju dosegel svetovni rekord v svoji stroki, in sicer je preletel takrat 272 km od Monakovega do Kaadena na Češkoslovaškem v viharju. Na tekmi se je ponesrečilo tudi največje jadralno letalo na svetu »Austriac«, ki je strmoglavilo in se popolnoma razbilo. Letalec Robert Kronfeld se je mogel pravočasno rešiti s padalom,